

Co-funded by
the European Union

Kanatlıdır Hikayeler

Kılavuz

**Değerleri, Becerileri ve Yeterlilikleri
Seçme ve Analiz Etme**

DİZİN

Hikaye Tabanlı Metodoloji	s.3
Etki	s.5
Giriş	s.6
Değerler/Beceriler/Yeterlilikler	s.9
1. Dayanıklılık	s.9
2. Takım Çalışması	s.14
3. Sosyal dışlanmayla başa çıkma	s.19
4. Mesleki Eğitim	s.24
5. Öz Farkındalık	s.30
6. Aktif Vatandaşlık	s.35
7. Eleştirel Düşünme	s.40
8. Teknoloji Okuryazarlığı	s.46
Sonuç	s.54

HİKAYE TABANLI METODOLOJİ

Hikaye temelli metodolojinin seçilmesinin nedeni, hikayelerin dönüştürücü bir güce sahip olmasıdır: Motive edebilir, öğretebilir, tutum ve davranışları değiştirebilir. Bu yaklaşım, hükümlülerin kendi deneyimleri ve duyguları üzerinde düşünmelerine, empati ve anlayış geliştirmelerine ve topluma yeniden uyum sağlamaları için temel beceriler geliştirmelerine olanak tanır.

Hikaye temelli metodoloji, son derece yararlı hikaye temelli öğrenme çıktıları sunar. Hikaye temelli öğrenme, öğrencilerin fikirleri, kavramları ve bilgileri anlamalarına ve hatırlamalarına yardımcı olmak için hikayelerin ve anlatıların kullanıldığı, öğrenci katılımının ve iletişiminin teşvik edildiği bir yaygın eğitim yöntemidir.

İnsanların özgürlüklerinden mahrum bırakıldığı cezaevleri gibi ortamlarda kültürel, sosyal ve duygusal engeller sıkça görülmektedir. Hapishanelerin gerçekliği karmaşıktır, ancak toplum temelli öğrenme yoluyla, mahkumlar hikayeleri öğrenme sürecine dahil edilirler. Böylece, tarihin anlaşılmasında, günümüzde ve gelecekteki kararlarda ortaya çıkacak etkilerin aktif katılımcısı olduklarını hissederler, ayrıca, mevcut fikir ve inançlarla yüzleşmek için eleştirel bir şekilde düşünmeleri sağlanır.

HİKAYE TABANLI METODOLOJİNİN FAYDALARI NELERDİR?

Hikaye tabanlı bir metodoloji kullanmanın öğrenme üzerinde büyük etkisi vardır. El Design (t.y.) ve Teachfloor'a (t.y.) göre, Hikaye tabanlı öğrenmenin aşağıdakiler gibi birçok faydası olduğu kanıtlanmıştır:

- Geliştirilmiş etkileşim
- Daha iyi hatırlama
- Hikayeler aracılığıyla eleştirel düşünme becerileri
- Hikaye veya kahramanlarla duygusal bağ
- Keyifli ve eğlenceli eğitim
- Yeni konular ve kavramlar öğrenme
- Karmaşık konuları basitleştirir

Hikaye tabanlı öğrenmenin kolaylığı, hedef kitlenin soyut kavramları anlamasını kolaylaştırır ve katılımcıların öğrendiklerini hem sınıf içinde hem de dışında uygulayabilmelerine olanak tanır. Katılımcılar anlatılan hikayeler aracılığıyla diğer insanların deneyimlerinden dersler çıkarabilecek, bu da onların tutum ve düşüncelerini yeniden değerlendirmelerine yardımcı olacak, sınırlarını aşmaları konusunda onları cesaretlendirecektir.

Bu metodolojinin bir diğer faydası ise dinamik olmasıdır. Aktif katılımı teşvik eder, görsel ve duygusal öğeler aracılığıyla katılımcıların bilişsel becerilerinin gelişimine yardımcı olur ve öğrenciler ile çalışanlar için karşılıklı olarak katkı sağlayan fikir alışverişiyle sonuçlanabilen akranlar arası tartışmaları teşvik eder. Hikaye tabanlı öğrenmenin faydalarından biri olan oyunlaştırma ve oyun tabanlı öğrenmenin, oyun ve hikaye anlatımı öğelerinin bir araya getirilmesiyle izleyicinin merak duygusunu nasıl harekete geçirdiğini görmektir.

ETKİ

Özgürlükten yoksun bırakılma, çoğu zaman eğitime erişimin kısıtlanması anlamına gelir ve toplumun bu kesiminin kişisel ve mesleki gelişim açısından tamamen dışlanmasına neden olur. Bu bağlamda öğrenme, insan gelişimi ve topluma yeniden entegrasyon için temel bir araçtır. Seçilen hikayeler aracılığıyla, mahkumların anlatılan olaylar ve kahramanlarla duygusal bağ kurmalarını, anlatılan deneyimlerde kendilerinin yansımalarını görmelerini sağlayarak, uzun vadede olumlu bir etki yaratmayı amaçlıyoruz.

Sürecin bir diğer önemli unsuru ise uygulamadır; çünkü bu, eğitimin pragmatik bir öneme sahip olduğunu gösteren geçerli kanıtlara sahip bir arka plan sağlayacaktır. Öğrendikleri ve kazandıkları becerileri uygulamamak hükümlüleri hazırlayarak öğrenmeye erişmelerine yardımcı olacak, edindikleri kazanımlar topluma yeniden entegrasyon şanslarının artmasına olanak tanıyacaktır. Bu pratik uygulama, onların gelişiminin sadece teorik değil, aynı zamanda olumlu değişime yol açacak olan dürtülerin de gelişimini sağlayacaktır.

Projemizin hedefleri doğrultusunda, farklı hikâyelerde ele alınan her değer/yeterlilik/beceri ile belirli bir etki yaratmayı amaçlıyoruz. Bu değerler/yeterlilikler/beceriler yalnızca anında değişimi değil, aynı zamanda kalıcı değişimi de hedefler ve katılımcıların bütünsel gelişimine ve toplumsal yeniden entegrasyon sürecine katkıda bulunur. Geliştirilen her değer/yeterlilik/beceri bağlamında cezaevi içinde ve dışında bir etki beklenmektedir.

Son olarak, bu projenin başarısı, mahkumların yalnızca temel mantığı öğrenmeleri değil, aynı zamanda bunları sosyal ve kişisel etkileşimlerinde uygulamaları yoluyla gerçek yaşam temelinde ölçülecektir.

GİRİŞ

DEĞERLER/BECERİLER/YETERLİLİKLER

Değerler, yeterlilikler ve beceriler ekonomik, sosyal ve eğitim gibi birçok alanda performansın sonucunu etkileyen üç önemli faktördür. Özellikle bizim projemiz açısından, özellikle mahkumlarla doğrudan çalışan eğitimciler açısından, bu 3 faktörün yetişkin eğitime entegre edilmesi hayati önem taşımaktadır.

En iyi sonuçları elde etmek için genellikle bu üçü eşleştirilir ya da bir arada kullanılır, ancak bunların bireysel etkilerinin anlaşılması da aynı derecede önemlidir.

Değerler, bir kişinin veya grubun neyi önemli veya arzu edilir gördüğüne dayanır ve bireysel inançların toplumun normlarına bağlanmasına yardımcı olur. Değerler bizi yönlendirir ve standartlar belirler, şeylerin "neden" önemli olduğunu açıklar ve etik veya sosyal psikolojide davranış tetikleyicileri olarak incelenir. Değerlerin yol gösterici ilkeler olduğunu kolayca anlayabiliriz (örneğin, hassasiyete değer vermek çabayı motive eder).

Değerler, hapisanelerdeki yetişkin eğitimcilerin işlerini neden yaptıklarını ve buna nasıl yaklaştıklarını yönlendirir. Rehabilitasyona, adalete veya kişisel gelişime değer veren eğitimciler, mahkumların eğitim yoluyla hayatlarını değiştirmelerine yardımcı olmak için daha fazla motive olurlar. Mahkumların sıklıkla damgalanma veya umutsuzlukla karşı karşıya kaldığı bir hapisane ortamında, bir eğitimcinin ikinci şanslara olan inancı, dersleri daha etkili bir şekilde işlenmesini sağlar; örneğin pratik yaşam becerileri öğretmek veya öz değerlendirmeyi teşvik etmek gibi. Örneğin, saygı gösterme, onların mahkumlara sadece suçlular olarak değil, yetenekli öğrenciler olarak davranmalarına ve buldukları ortamda güven oluşturmalarına yol açabilir.

Öte yandan yeterlilik, düşünme, pratik beceriler ve bazen duyguları birleştirerek bir görevi iyi yapabilmek anlamına gelir. Yeterlilik, becerileri ve bilgiyi, genellikle yeterliliklere odaklanan eğitim veya iş yeri sistemlerinde değerlendirilen daha büyük bir "ne" başlığında birleştirir. Sonuç olarak, yeterliliğin bütünsel bir yetenek (örneğin, karmaşık matematik problemlerini güvenilir bir şekilde çözebilme) olduğu söylenebilir.

Yeterlilik, eğitimcinin bu benzersiz bağlamda beceri ve bilgisini birleştirerek başarılı olma konusundaki genel yeteneğidir. Yetenekli bir cezaevi eğitimcisi sadece nasıl öğreteceğini bilmekle kalmaz; aynı zamanda mahkumların ihtiyaçlarını anlar, cezaevi sistemine uyum sağlar, gelişmiş beceriler veya davranışlar gibi sonuçlar sunar.

Bu, hedeflere ulaşmak için becerileri (öğretmek) bilgiyle (travmanın öğrenme üzerindeki etkisini anlamak) bir araya getirmekle ilgilidir; örneğin, mahkumları yeni yaşamlarına hazırlamak. Yeterlilik, dikkat dağınıcılıkların, kısıtlamaların ve duygusal yüklerin engeller oluşturduğu ortamda mahkumlara tutarlı şekilde ulaşabildiklerinde ortaya çıkar.

Beceri ise öğrenme ve pratik yoluyla kazanılan, belirli ve fark edilebilir bir yetenektir.

Beceriler, eğitimcilerin hapisanelerde etkili öğretim için kullandıkları belirli araçlardır. Bunlar, karmaşık fikirleri basitçe açıklamak, heterojen sınıfları yönetmek veya sınırlı kaynaklar kullanan ders planları oluşturmak gibi pratik yetenekleri içerebilir. Hapishanede ayrıca çatışma yönetimi veya sıkı kurallara uyum sağlama gibi becerilere de ihtiyaç duyulur. Örneğin, iletişim konusunda yetenekli bir eğitimci, şüpheli veya dirençli mahkûmlarla arasındaki engelleri ortadan kaldıracaktır ve ortamın zorluklarına rağmen öğrenmeyi daha ilgi çekici hale getirebilir.

Hapishanede bu üçü birbirini şekillendirir. Bir eğitimcinin değerleri (eğitimin tekrar suç işlemeyi azalttığına inanmak) onları beceriler geliştirmeye (öğretmenlik mesleğine hazır olma) ve yeterlilik oluşturmaya (başarılı bir mesleki program yürütme) iter. Hapishane ortamı—yüksek riskler, sınırlı zaman ve karmaşık öğrenci ihtiyaçları—üçünü de test eder ve geliştirir. Örneğin, sabra değer vermek bir eğitimcinin gerginliği azaltma becerilerinde ustalaşmasına yol açabilir ve bu da huzursuz bir gruba etkili bir şekilde eğitim verme yeterliliğiyle sonuçlanabilir.

Bu bağlamda, benzer bir şey mahkûmlar için de olur. Bu üçü birbirini şekillendirir, tıpkı eğitimciler için olduğu gibi. Bir hükümlü için eğitim, rehabilitasyon (yeniden topluma uyum sağlama şansını artıracak yeni beceriler öğrenme) fırsatı anlamına gelir ve bu da onun pratik beceriler (çatışma çözme teknikleri gibi) edinmesi ve yeni yeterlilikler (yüksek stresli durumlarla etkili bir şekilde nasıl başa çıkılacağı gibi) kazanması için daha fazla motivasyon sağlamasını sağlar. Örneğin toplum içinde yaşama becerisi, mahkûmlara diğer vatandaşlarla veya kurumlarla etkileşim yoluyla yeni değerler ve beceriler öğrenme fırsatı verir.

DEĞERLER/BECERİLER/YETERLİLİKLER

1. DAYANIKLILIK

Dayanıklılık, tehdit veya felaketlere başarılı bir şekilde uyum sağlama kapasitesidir (Pensilvanya Üniversitesi, 2018). Zorluklardan kurtulma ve aksiliklere rağmen odaklanma yeteneğidir. Dayanıklılık doğuştan gelen bir özellik değildir; bireyler büyüdükçe zamanla gelişir, kişilerin düşünme, öz yönetim yetenekleri ve bilgilerini geliştirir. Aile, arkadaş, tanıdık ve diğer çevrelerden alınan destek, kültürel inançlar ve gelenekler dayanıklılığı artırarak, insanların yaşamdaki zorluklarla başa çıkmasına yardımcı olabilir. Bazı bireyler, geliştirdikleri beceriler ve güçlü yanların yanı sıra dayanıklılık için gereken kişilik özelliklerine sahiptir. Diğerleri bu niteliklerden yoksun olabilir ve zorlu durumlarda bunalmış hissetme olasılıkları daha yüksektir. Dayanıklılığı geliştirmek temel bir beceridir.

Hayatın zorlukları, bireylerin uyum sağlamasını, motive kalmasını ve hedeflerini takip etmeye devam etmesini gerektirir. Dayanıklılık oluşturmak, insanları gelecekteki engellerle güvenle yüzleşmeye hazırlar.

Dayanıklılık geliştirmenin önemli bir parçası, baskı altındayken refahı ve performansı korumaya yardımcı olan stres yönetimidir. Dayanıklılık, zorlukları büyüme fırsatları olarak gören ve uzun vadeli başarı ve tatmine yol açan bir zihniyeti teşvik eder. Dayanıklılığı güçlendirerek, bireyler stresle başa çıkabilir, motive kalabilir ve zorluklara rağmen hedeflerine ulaşabilirler. Bu nedenle, mahkumların dayanıklılıklarını güçlendirmeleri, hapis cezasının duygusal ve psikolojik zorluklarıyla başa çıkmalarına yardımcı olduğu için daha da önemlidir. Zor koşullara rağmen kişisel gelişim ve rehabilitasyona odaklanmalarını sağlar. Sonuç olarak, dayanıklılık serbest bırakıldıktan sonra topluma başarılı bir şekilde yeniden entegre olma şansını artırır.

DAYANIKLILIĞIN DEĞER/BECERİ/YETERLİLİĞİNİ UYGULAMANIN SONUÇLARI

- Dayanıklı mahkumlar, hapisane hayatının stresi ve duygusal gerginliğiyle başa çıkma konusunda daha donanımlı olabilirler, bu da depresyon ve anksiyete riskini azaltır.
- Mahkumların sorunlara değil çözümlere odaklanan bir zihniyet geliştirmelerine yardımcı olur, böylece zorluklarla daha etkili bir şekilde baş edebilirler.
- Mahkumların cezaevindeki eğitim programlarına, mesleki eğitimlere ve kişisel gelişim fırsatlarına katılma konusunda motivasyonlarının daha yüksek olmasını sağlayabilir.
- Stresle başa çıkmanın daha sağlıklı yollarını teşvik eder, bu da duygusal durumun iyileşmesine ve diğer mahkumlar veya personel ile daha az çatışma yaşanmasına yol açar.
- Mahkumların serbest bırakıldıktan sonra değişebileceklerine ve topluma başarılı bir şekilde yeniden entegre olabileceklerine inanmalarına yardımcı olarak umut ve amaç duygusu yaratır.
- Kişilerarası becerilerin geliştirilmesi, mahkumların diğer mahkumlar ve cezaevi personeliyle daha olumlu ilişkiler kurmalarına olanak tanır.
- Hükümlülerin rehabilitasyon programlarına katılma olasılıklarını artırır, bu da onların daha olumlu ve üretken bir gelecek kurmalarına yardımcı olabilir ve tekrar suç işleme olasılığını azaltabilir.

DAYANIKLILIĞIN DEĞER/BECERİ/YETERLİLİĞİNİ UYGULAMAMANIN SONUÇLARI

- Mahkumlar, hapishanede kalmanın getirdiği stres ve duygusal gerginlikle başa çıkmakta zorluk çekebilir ve bu durum kaygı, depresyon veya öfke gibi ruh sağlığı sorunlarına yol açabilir.
- Sosyal etkileşimlerden uzak durma olasılığının artması, izolasyona ve yalnızlık hissine yol açarak duygusal refahı kötüleştirir.
- Mahkumlar, cezaevi yaşamının zorluklarına daha fazla odaklanabilirler; bu da onların uyum sağlamasını, öğrenmesini veya değişim fırsatlarını görmesini zorlaştırabilir.
- Duyguları ve stresi yönetme becerisi olmadan, mahkumlar başkalarıyla yaşadıkları çatışmaları çözmede daha fazla sorun yaşayabilir, bu da şiddet içeren davranışlara veya disiplin sorunlarına yol açabilir.
- Mahkumlar kişisel değişim veya gelişim konusunda umutsuzluk hissedebilir ve bu durum rehabilitasyon programlarına, eğitime veya mesleki eğitime katılma motivasyonlarını azaltabilir.
- Uyum sağlama ve zorlukların üstesinden gelme becerilerine sahip olmayan hükümlüler, tahliye olduktan sonra topluma yeniden entegre olma konusunda zorluk çekebilirler; bu da yeniden suç işleme ve cezaevine geri dönme olasılığını artırır.

HAPISHANEDYKEN MAHKUMLAR ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ

- Mahkumların izolasyon ve sınırlı özgürlükten kaynaklanan duygusal zorluklarla başa çıkmalarına yardımcı olur, mahkumlar böylece ruh sağlıklarını ve duygusal dengelerini koruyabilirler.
- Dayanıklılık becerisine sahip mahkumlar, diğer mahkumlarla veya personelle yaşadıkları çatışmaları daha iyi yönetebilirler; bu da şiddet veya disiplin sorunlarının yaşanma olasılığını azaltır.
- Hükümlülerin rehabilitasyon programlarına, eğitim ve mesleki eğitimlere katılmaları konusunda motivasyonlarını sağlar, kişisel gelişimleri ve gelecek hedefleri doğrultusunda çalışmalarına yardımcı olur.
- Mahkumların öfke, korku veya üzüntü gibi duygularını yönetmelerine yardımcı olur, daha iyi duygusal kontrol ve başkalarıyla daha sağlıklı etkileşimler kurmalarına yol açar.
- Zorlu ve çoğu zaman sert bir cezaevi ortamında, dayanıklılık, mahkumların uyum sağlamasını, gelişmenin yollarını bulmasını ve zor koşullara rağmen olumlu bir zihniyet oluşturmasını sağlar.
- Mahkumların hapisanedeki zamanlarını umutsuz bir durum olarak değil, değişim ve kişisel gelişim için bir fırsat olarak görmelerini sağlayarak, umut ve amaç duygusunu teşvik eder.
- Dayanıklılık becerisine sahip mahkumlar sorunlara yapıcı yollarla yaklaşma konusunda daha yeteneklidirler ve bu da cezaevi yaşamındaki zorlukların üstesinden gelmeyi kolaylaştırır.

TAHLİYE SONRASI MAHKUMLAR ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ

- Dayanıklı bireyler, hapisane dışındaki hayata uyum sağlamaya, barınma, iş bulma ve aile veya toplumla bağlantı kurma sorunlarıyla daha kolay başa çıkarlar.
- Yeni hayatlarına başlarken stres, kaygı ve belirsizlikle başa çıkmalarına yardımcı olur.
- Karşılaştıkları zorluklara rağmen işlerini korumak, beladan uzak durmak veya eğitimlerini ilerletmek gibi kişisel hedeflerine bağlı kalma olasılıkları daha yüksektir.
- Mahkumların suça geri dönme isteğine direnmelerine yardımcı olur; çünkü onlar sorunları vazgeçmek için bir sebep olarak değil, gelişmek için bir fırsat olarak görme eğilimindedirler.
- Duygularını daha iyi düzenleyebilir, hayal kırıklığı veya öfkenin doğru yolda kalma çabalarını rayından çıkarmasını önleyebilirler.
- Serbest bırakıldıktan sonra aile, arkadaşlar ve toplumla ilişkilerin yeniden kurulması için gerekli olan daha iyi iletişim ve problem çözme becerilerini geliştirirler.
- Başarılı bir yeniden entegrasyon için hayati önem taşıyan danışmanlık, iş eğitimi veya mentorluk gibi destek programlarından yararlanma olasılıkları daha yüksektir.
- Olumlu bir bakış açısına sahip olan ve yeni zorluklara uyum sağlayan eski hükümlülerin uzun vadeli başarıya ulaşma ve tatmin edici bir hayat sürme olasılıkları daha yüksektir.

2. TAKIM ÇALIŞMASI

Takim alıŐması, ortak bir hedefe doğru birlikte çalışan bireylerin iŐbirlikçi çabalarını ifade eder; burada her üye kendi becerilerini, bilgisini ve çabasını ortaya koyar. Her bireyin kendi bölümünü etkili bir Şekilde tamamlayabilmesi için başkalarına bağımlı olması, iletişim, karşılıklı destek ve koordinasyon gerektirir.

Takim çalışmasının temel unsurları arasında işbirliği, saygı, güven, problem çözme ve paylaŐılan hedefler yer alır. Bireyleri farklılıkları yönetmeye ve ortak bir sonuca doğru çalıŐmaya teşvik ederek hesap verebilirlik ve kolektif sorumluluk duygusunu besler.

Cezaevindeki yetişkin eğitiminde takım çalışmasının kullanılması, mahkumlara temel yaşam becerilerini geliştirme, öğrenmelerini artırma ve kişisel gelişimlerini teşvik etme fırsatı sunulmasıyla büyük lde fayda sağlayabilir.

Eğitim ortamındaki ekip çalışması, hükümlülerin rehabilitasyon için hayati önem taşıyan iletişim, işbirliği ve çatışma çözme becerilerini geliştirmelerine olanak tanır. Ayrıca, mahkumların zgven ve duygusal dayanıklılık geliştirmelerine yardımcı olarak, onları serbest bırakıldıktan sonra topluma yeniden entegre olmaya hazırlar.

Takim alıŐması prensiplerini uygulayarak, cezaevi eğitim programları yalnızca öğrenme deneyimlerini iyileŐtirmekle kalmaz, aynı zamanda mahkumlara tahliye sonrası sosyal ve mesleki açıdan başarılı olmak için gerekli becerileri de kazandırır.

TAKIM ÇALIŞMASININ DEĞER/BECERİ/YETERLİLİĞİNİ UYGULAMANIN SONUÇLARI

- Cezaevindeki insanların topluma yeniden entegrasyonları için gerekli olan aktif dinleme, empati ve iş birliği gibi sosyal becerilerini geliştirmelerine yardımcı olur.
- Bir ekibin parçası olmak, mahkumlara sorumluluk almayı öğretir, öz disiplinlerini ve hesap verebilirliklerini geliştirir.
- İş birliğini ve olumlu ilişkileri teşvik etmek, gerginliği azaltmak hapisanede ve hapisane dışında barışın korunmasına yardımcı olur.
- Mahkumların sorunları ve çatışmaları çözme yeteneklerini geliştirerek onları gelecekteki zorluklara hazırlar.
- Başarılı ekip çalışması, mahkumlarda gurur ve başarıya duygusunu uyandırır, özgüven ve özsaygıyı artırır.
- Takım çalışması, hükümlülerin yeni mesleki, eğitimsel ve kişisel beceriler edinmelerine yardımcı olarak, tahliye sonrası istihdam veya ileri eğitim şanslarını artırır.
- Mahkumlara, gerçek dünyadaki çalışma durumlarına benzer şekilde yapılandırılmış ortamlarda nasıl işbirliği yapacaklarını öğretmek yeniden topluma kazandırır..
- Duygusal destek sağlamak, izolasyonu azaltmak ve aidiyet duygusunu teşvik etmek, ruh sağlığının iyileşmesine ve rehabilitasyona yardımcı olur.

TAKIM ÇALIŞMASININ DEĞER/BECERİ/YETERLİLİĞİNİ UYGULAMAMANIN SONUÇLARI

- Etkileşim eksikliği yalnızlığı ve ruh sağlığı sorunlarını daha da kötüleştirebilir.
- Dinleme ve çatışma çözme gibi temel becerileri geliştirme fırsatları azalır.
- Ekip rolleri olmadan, mahkumlar sorumluluk ve öz disiplin konusunda zorluklar yaşayabilir.
- İşbirliğinin olmaması, cezaevi içinde rekabete ve gerginliğe yol açabilir.
- Takım başarısı olmadan, mahkumlar özgüven geliştirme fırsatlarını kayırabilirler.
- Mesleki veya sosyal becerileri geliştirme fırsatlarının azalması, serbest bırakılma sonrası fırsatların kayırılmasına sebep olabilir.
- Takım çalışması deneyiminin eksikliği, serbest bırakıldıktan sonra sosyal ve çalışma ortamlarına uyum sağlamayı zorlaştırır.
- Ekip çalışması olmadan, mahkumlar kendilerini ihmal edilmiş hissedebilir ve duygusal zorluklarla mücadele etmekte zorlanabilirler.

HAPISHANEDEYKEN MAHKUMLAR ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ

- Hükümlülerin, hem cezaevi içinde hem de dışında olumlu etkileşimler için hayati önem taşıyan iletişim, aktif dinleme ve empati becerilerini geliştirmelerine yardımcı olur.
- Bir ekibin parçası olarak çalışmak, eylemler için sorumluluk almayı teşvik eder, öz disiplini ve hesap verebilirliği artırır, bu da rehabilitasyon oldukça önemlidir.
- Rekabet ve gerginliklerin azaltılmasına yardımcı olarak daha barışçıl bir cezaevi ortamının oluşmasını sağlar.
- Takım çalışmasındaki başarı, mahkumların özgüvenini ve öz değerini artırarak, onları olumlu değişiklikler edinmeye teşvik eder.
- Başkalarıyla işbirliği yapmak, mahkumların gelecekteki zorluklar için faydalı olan problem ve çatışma çözme becerilerini geliştirmelerine olanak tanır.
- Yeni mesleki, eğitimsel ve kişilerarası beceriler öğrenme fırsatları sağlayarak, istihdam edilebilirliklerini ve yeniden topluma kazandırılmaya hazır olma durumlarını artırır.
- Bir ekibin parçası olmak duygusal destek ve arkadaşlık sunar, mahkumların kendilerini daha az izole hissetmelerine ve başkalarıyla daha bağlantılı olmalarına yardımcı olur.
- Takım çalışması, gerçek dünyadaki çalışma ortamlarını taklit ederek, mahkumların topluma ve iş gücüne başarılı bir şekilde yeniden entegre olmaları için gereken becerileri geliştirmelerine yardımcı olur.

TAHLİYE SONRASI MAHKUMLAR ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ

- İletişim, empati ve iş birliği gibi olumlu ilişkiler kurmalarına ve topluma yeniden entegre olmalarına yardımcı olan temel sosyal becerilerde gelişim sağlar.
- Takım çalışmasıyla öğrenilen sorumluluk duygusu, onların kişisel yaşamlarında, işlerinde ve toplumdaki eylemlerinin sorumluluğunu almalarına yardımcı olur.
- Cezaevinde geliştirilen problem ve çatışma çözme becerileri, mahkumların saldırganlık veya izolasyon durumlarını azaltır, yeni ortamlarındaki zorluklarla başa çıkmalarına yardımcı olur.
- Takım çalışması deneyimleri, işbirliği, liderlik ve zaman yönetimi gibi aktarılabilir beceriler sağladığından, mahkumların iş bulması kolaylaşır.
- Takım çalışmanın getirdiği olumlu deneyimler, özgüvenlerini artırarak, serbest kaldıktan sonra yeni zorluklarla daha kolay yüzleşmelerine yardımcı olur.
- Takım çalışmasıyla oluşan bağlar duygusal destek ve aidiyet duygusu sağlar, bu da tekrar suç işleme riskini azaltabilir.
- Cezaevinde ekip halinde çalışma deneyimi, onları iş birliğinin önemli olduğu işyeri ortamlarına hazırlar.
- Temel yaşam becerileri ve duygusal dayanıklılık geliştiren eski mahkumlar tahliye sonrası yaşamla daha iyi başa çıkabilir ve tekrar suç işleme olasılıkları azalır.

3. SOSYAL DIŞLANMAYLA BAŞA ÇIKMA YETENEĞİ

Yapılan araŐtırmalar, toplumda hükümlüleri yönelik önyargılı tutumların, hükümlülerin sosyal hayata uyum sürecini yavaşlattığını ve tahliye sonrası başarı oranını düşürdüğünü ortaya koymaktadır. Sosyal olarak dışlanmış eski suçluların tekrar suç işleme ve tahliye olduktan sonra cezaevine geri dönme olasılığı daha yüksektir. Toplum desteği, mahkumların tahliye olduktan sonra yeni bir başlangıç yapmalarına ve suçtan uzak durmalarına yardımcı olur. Mahkumlar, cezaevine girdikleri andan tahliye olana kadar sosyal destek hizmetlerine ihtiyaç duyarlar. Bu gereksinimler, mahkumların hem cezaevi hem de tahliye sonrası yaşamları için geçerli olabilir.

Bu ihtiyaçlar Şunlardır: maddi destek, ailevi ilişkileriler tıbbi hizmetler, eğitim faaliyetleri, sosyal faaliyetler, barınma, istihdam, aile entegrasyonu ve toplumsal yaşam.

Bu ihtiyaçların iyileŐtirilmesi, mahkûmun hayatında olumlu bir fark yaratabilir. Bu yüzden, hükümlülerin suça yönelmesini önlemek ve tahliye olduktan sonra kendi ayakları üzerinde durabilen, faydalı bireyler olabilmelerini sağlamak için toplumsal destek ve kabul ihtiyaçlarının karşılanması büyük önem taşımaktadır.

SOSYAL DIŞLANMAYLA BAŞA ÇIKMA DEĞER/BECERİ/YETERLİLİĞİNİ UYGULAMANIN SONUÇLARI

Bu becerinin geliştirilmesi aşağıdaki olumlu sonuçları doğurabilir:

- Aile desteğiyle sosyal hayata yeniden katılma Şansı, zorluklarla tek baŐına değil, aile desteğiyle mücadele etme imkânı.
- EĞitim hizmetlerinden diğer bireylerle eşit olarak yararlanabilme,
- Sosyal aktivitelere katılarak iş ve arkadaş çevresini geliştirme imkânına sahip olma,
- Kişinin barınma, yeme-iğme ihtiyaçlarını karŐılayabileceĐi bir eve sahip olma durumu.
- ÇalıŐmaya baŐlayarak maddi özgürlüğe kavuşma ve başkalarına bağımlı olmadan hayatını sürdürebilme Şansı.
- Ailesine kavuŐması veya bir aile kurarak hayatına devam edebilme imkânına kavuŐması.

SOSYAL DIŞLANMAYLA BAŞA ÇIKMA DEĞER/BECERİ/YETERLİLİĞİNİ UYGULAMAMANIN SONUÇLARI

AŞağıdaki sorunların ortaya çıkması beklenebilir:

- Topluma katılım konusunda ortaya çıkabilecek sorunlarla, aile desteği olmaksızın tek baŐına başa çıkmak zorunda kalması ve bu durumun yaratacağı yeni sorunlar.
- Toplumun diğer bireyleri kadar eğitim olanaklarından yararlanamamak, değişen koşullara ayak uydurmakta zorluk çekmek.
- Sosyal aktivitelere katılamamanın yaratacağı izolasyon ve bu durumun yaratacağı yalnızlığın ortaya çıkartacağı olumsuzluklar.
- Sokakta yaŐamanın beraberinde ortaya çıkaracağı olumsuzluklar ve suça yeniden karıŐma durumunun olumsuz sonuçları.
- Geçimini sağlayabilecek iş bulamaması ve para kazanmak için tekrar suça karıŐması.
- Yalnızlık, izolasyon ve suç örgütlerine yeniden katılım gibi durumlar nedeniyle toplumsal diŐlanmanın artma olasılığı.

HAPISHANEDEYKEN MAHKUMLAR ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ

- İlişki Kurma Becerilerinin Geliştirilmesi: Empati, etkili iletişim, sınır koyma ve çatışma çözme becerilerinin geliştirilmesine katkıda bulunur.
- Yalnızlık ve İzolasyon Duygularının Azalması: Diğer insanlarla bağlantı ve iletişim kurma yeteneğinin gelişmesi ve yalnızlık duygularıyla başa çıkabilme.
- Depresyon ve Kaygı ile Başa Çıkma: Olası depresyon sorunlarının ortaya çıkmasını önleyebilme.
- Düşük Benlik Saygısı ve Değer Sorunlarıyla Başa Çıkma: İletişim sorunlarından kaynaklanabilecek çatışmalara ve kopukluklara karşı davranış ve tutum becerisini geliştirme.

TAHLİYE SONRASI MAHKUMLAR ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ

- Aile desteğiyle toplumsal hayata daha hızlı katılım ve daha kısa sürede toplumsal kabul görme.
- Sağlık hizmetlerinden yararlanarak ileride ortaya çıkabilecek hastalıklardan kaynaklanabilecek ek sorunlardan kurtulma.
- Eğitim olanaklarından yararlanılarak kişisel ve mesleki gelişim imkânı ve sürekli değişen toplum yaşamı ve iş piyasasına katılım şansı.
- Sosyal faaliyetler aracılığıyla toplumsal uyum ve kabullenmenin daha çabuk sağlanması.
- Aile hayatına katılımını sağlayarak, yaşayabileceği bir yuvaya sahip olması ve tekrar suça karışmaktan kaçınması.
- Bir işe sahip olmak ve hayatını bağımsız olarak sürdürebilme şansına sahip olmak.

4. MESLEKİ EĞİTİM VE MESLEK EDİNME

İnsanlık tarihi boyunca toplumlar, mevcut düzenlerini sürdürmek için büyük çaba sarf etmişlerdir. Bu çaba, toplumsal düzeni bozan bireylerin çeşitli şekillerde cezalandırılmasına yol açmıştır. Cezaların temel amacı, toplumdaki diğer bireylerin toplumsal düzeni bozan bu tür eylemlerden uzak durmasını sağlamaktır.

Risk grubu olarak tanımlanan bireylerin topluma kazandırılması için atılacak en önemli adım, bireyin belirli bir eğitim doğrultusunda mesleki beceri kazanmasının ve ekonomiye katma değer yaratmasının sağlanmasıdır. Hükümlülerin topluma yeniden kazandırılmasını ve fırsat eşitliği ilkesi çerçevesinde istihdama katılımlarının desteklenmesini amaçlayan çağdaş infaz anlayışı, hükümlülerin psikolojik, mesleki ve ekonomik açıdan toplumsal yaşama hazırlanmasını hedefleyen projelere yönelik bir vizyon ortaya koymaktadır.

Suç, nihayetinde toplumsal etkileşimin bir ürünüdür. Dolayısıyla suçlu, bazı istisnalar dışında hasta bir kişi değil, normal bir kişidir. Bu bağlamda sorulması gereken soru şudur: "Kim kurallara uymuyor ve hangi nedenlerle?" Bu sorunun cevabı, toplumun işleyişini anlamaya ve toplumsal sorunları çözebilecek sosyal politikaların geliştirilmesine yardımcı olur.

Araştırma bulguları incelendiğinde, hükümlülerin büyük çoğunluğunun düzenli bir işte çalışmadığı, sorunlu ailelerden geldiği ve ekonomik sıkıntılarla boğuştuğu görülmektedir. Bahsedilen değişkenler, onları içinde buldukları kötü koşullardan kurtulmak için suç işlemeye yönlendirmektedir. Bu bağlamda, suçla mücadele için yapılması gereken, yukarıda belirtilen ön koşulları ortadan kaldırmaktır.

Başka bir deyişle, bireye toplumsal destek sağlama imkânı sağlanırken, aynı zamanda maddi olarak kendi kendine yetebilme imkânı da sağlanmalıdır. Bir işte çalışmak, bir insanın yaşamını sürdürebilmesi için gerekli bir maddi kaynak olduğu gibi, aynı zamanda kişide yeterlilik duygusu yaratan bir kaynak mekanizması olarak da düşünülebilir. Kişinin yaptığı işin; geçimini sağlaması, bir yere ait olduğunu ve yeterli olduğunu hissetmesinin yanı sıra, kişiye bir kimlik ve statü kazandırdığı da göz önünde bulundurulmalıdır.

MESLEKİ EĞİTİM VE MESLEK EDİNME DEĞER/BECERİ/YETERLİLİĞİNİ UYGULAMANIN SONUÇLARI

Ortaya çıkabilecek olası sonuçlar şunlardır:

- Fiziksel ve ruhsal sağlığın korunması.
- Suçluluk duygusundan arınma.
- Sosyal hayata uyum.
- Tekrar suç işlemekten kaçınma.
- Aileye ve topluma karşı sorumluluk duygusu geliştirme.
- Ekonomik bağımsızlığa kavuşma.
- Kendisinin ve ailesinin geçimini sağlayabilme.
- Toplumun üretken bir üyesi olarak yaşamaya devam etme.
- Özgüvenin artması.
- Korku ve çaresizlik duygularıyla başa çıkma.
- Geleceğe dair umutsuzluk duygusunun azalması.

MESLEKİ EĞİTİM VE MESLEK EDİNME DEĞER/BECERİ/YETERLİLİĞİNİ UYGULAMAMANIN SONUÇLARI

Ortaya çıkabilecek olumsuz sonuçlar şunlardır:

- Topluma yeniden uyum sağlamada zorluk çekme.
- Tekrar suç işleme riskinin artması.
- Yasalara uygun davranmamak.
- Fiziksel ve ruhsal sağlığın bozulması.
- Aileye ve topluma karşı sorumluluk duygusunun kaybolması.
- Ailesinin geçimini sağlayamama ve bu durumu ortaya çıkartacağı olumsuz sonuçlar.
- Ekonomik bağımsızlığın kaybı.
- Suçluluk duygusundan arınamama.
- Toplumun üretken bir üyesi olamama.
- Yeterlilik duygusunun kaybı.
- Geleceğe umutla bakma duygusunun azalması.

HAPISHANEDEYKEN MAHKUMLAR ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ

Mahkumlar üzerindeki olası etkiler şu şekilde olacaktır:

- Fiziksel ve ruhsal sağlıklarının korunmasına katkı sağlayacaktır.
- Mahkumların kişisel gelişimlerine katkı sağlayacaktır.
- Ailesine ve topluma karşı sorumluluk duygusunun gelişmesine olumlu katkı sağlayacaktır.
- İletişim ve işbirliği becerilerinin gelişmesine katkı sağlayacaktır.
- Bir yere ait olduklarını ve yeterli olduklarını hissetmelerine yardımcı olacaktır.
- Yalnızlık duygusunun azalmasına olumlu katkı sağlayacaktır.
- Mahkumun özgüveninin artmasına neden olur.
- Korku ve çaresizlik duygularının azalmasına katkıda bulunur.
- Sorumsuzluk ve yabancılaşma durumlarının ortaya çıkmasını engelleyecektir.

TAHLİYE SONRASI MAHKUMLAR ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ

Aşağıdaki olumsuz durumların ortaya çıkması muhtemeldir:

- Yalnızlık, korku ve çaresizlik duygularının artması.
- Özgüven eksikliği.
- Bilinmeyene karşı artan korku.
- Otoriteye güvensizlik.
- Geleceğe dair umut kaybı.
- Öz değer duygusunun azalması.
- Sorumsuzluk ve yabancılaşma.
- Saldırganlık ve acımasızlık.
- Kimlik duygusunun bozulması ve aşırı duyarlılık.
- Halüsinasyonların, paranoyanın ve intihar davranışlarının ortaya çıkması.
- İletişim ve etkileşim sorunları.
- Kayıtsızlık ve duygusal tepkisizliğin ortaya çıkması.

5. ÖZ FARKINDALIK

Öz farkındalık, kişinin kendi düşüncelerini, ihtiyaçlarını, değerlerini ve davranışlarını, ayrıca bunların kendisi ve başkaları üzerindeki etkilerini tanıma ve anlama yeteneğidir. Kişinin kendi kimliğini, güçlü yanlarını ve geliştirilmesi gereken alanlarını derinlemesine anlamasını sağlayan, daha bilinçli seçimler yapmasını ve daha fazla öz düzenleme yapmasını kolaylaştıran bir süreçtir.

Ana unsurlar şunlardır:

- Duygularını anlayıp adlandırabilmek, geçici duygular ile kalıcı ruh halleri arasında ayırım yapabilmek.
- Öz değerlendirme ve kişinin güçlü yönlerini, yeteneklerini, becerilerini ve zayıf yönlerini bilmesi.
- Kişinin kendisi için neyin önemli olduğunun farkında olması, seçimlerini ve eylemlerini neyin motive ettiğini anlaması.
- Kişinin kendi davranışlarının ve başkaları üzerindeki etkisinin farkında olması, davranışlarının başkalarını nasıl etkilediğini fark etmesi, kişilerarası ilişkileri iyileştirmek için davranışlarını uyarlaması.
- Kişinin kendisi hakkında aşırı sert veya hoşgörülü yargılamalardan kaçınması, kendine karşı sağlıklı bir kontrol mekanizması geliştirmesi.
- Stres ve zorluklarla dayanıklılıkla başa çıkma.

ÖZ FARKINDALIK DEĞER/BECERİ/YETERLİLİĞİNİ UYGULAMANIN SONUÇLARI

- Öz farkındalık, kişinin duygularını daha etkili bir şekilde tanımasını ve yönetmesini, farklı durumlarda işlevsel davranışlar benimsemesini sağlar.
- Bu yeterlilik, kişinin davranışlarını bağlamlara göre uyarlamasını kolaylaştırır.
- Daha fazla öz farkındalığa sahip olan insanlar daha sağlıklı ilişkiler kurabilir, daha etkili iletişim kurabilir ve zorluklarla daha kolay bir şekilde başa çıkabilirler.
- İş yerinde liderlik becerilerini geliştirir, uyum yeteneğini teşvik eder ve empati ve öz değerlendirmeyi teşvik ederek ekip çalışmasını iyileştirir.
- Öz farkındalık, sürekli kişisel gelişimi teşvik eder, bireylerin eylemlerini değerleri ve hedefleri ile uyumlu hale getirmelerine yardımcı olur.
- Öz farkındalık, başarıya, doyuma ve genel refaha ulaşmada önemli bir faktördür.

ÖZ FARKINDALIK DEĞER/BECERİ/YETERLİLİĞİNİ UYGULAMAMANIN SONUÇLARI

- Kişinin duygularını, güçlü ve zayıf yönlerini net bir şekilde anlamaması, bilinçli kararlar alma, sağlıklı ilişkiler kurma veya stresi etkili bir şekilde yönetme konusunda zorluk yaşamasına neden olabilir.
- Öz farkındalığın zayıf olması tekrarlanan hatalara, başkalarıyla çatışmalara ve kişisel gelişim eksikliğine yol açabilir.
- İşyerinde öz farkındalığın zayıf olması, etkisiz liderliğe, iletişim eksikliğine ve geri bildirimlere uyum sağlamada zorluğa yol açabilir.
- Kendini tanımamak, bireylerin potansiyellerine ulaşmasını ve tatmin edici bir hayat yaşamasını engelleyebilir.

HAPISHANEDEYKEN MAHKUMLAR ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ

- Mahkumların duygu, davranış ve düşünce kalıplarını anlamalarına destek olarak, geçmiş eylemlerinin sorumluluğunu almalarına ve kişisel gelişim ve rehabilitasyon yolunda çalışmalarına yardımcı olur.
- Stresle başa çıkmalarını, çatışmaları daha etkili bir şekilde çözmelerini, başkalarına karşı empati geliştirmelerini ve daha tatmin edici ilişkiler kurmalarını sağlar.
- Eğitimle ilişkileri iyileştirerek rehabilitasyon sürecini destekler.
- Duygusal dayanıklılığı, kişisel dönüşümü ve topluma yeniden entegrasyon şansını artırır.
- Mahkumların cezaevi ortamı dışında kişisel ve ailevi ilişkilerini sürdürmelerine yardımcı olur.
- İş bulmayı ve mesleki oryantasyonu kolaylaştırır.

TAHLİYE SONRASI MAHKUMLAR ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ

- Motivasyonlarını anlayan kişiler, olumlu yaşam seçimleri yapmaya daha donanımlı olduklarından, tekrar suç işleme riskini azaltmaya yardımcı olur.
- Daha fazla iş fırsatı yaratır
- İstihdam edilebilirliği artıran öz disiplin ve iletişim becerilerinin geliştirilmesine ve kişinin ilgi ve eğilimleri doğrultusunda kariyer seçimleri yapmasına olanak tanır.
- Geçmişteki hatalardan ders çıkararak karar vermeyi becerisini geliştirir uzun vadeli bir hayat planı yapmasına yardımcı olur.
- Duygusal düzenlemeyi geliştirir, serbest bırakıldıktan sonra stres, öfke ve hayal kırıklığını daha etkili bir şekilde yönetmeye yardımcı olur.
- Aile, arkadaşlar ve toplumla daha güçlü, daha olumlu bağlar ve daha işlevsel ilişkiler kurulmasına yardımcı olur. Hapis cezası nedeniyle sıklıkla yıpranan aile ilişkilerinin onarılmasına olanak tanır.

6. AKTİF VATANDAŞLIK

Aktif vatandaşlık, bireyin toplum yaşamına bilinçli, sorumlu ve amaçlı bir şekilde katılma, toplumsal refaha ve vatandaşlık hak ve görevlerinin korunmasına katkıda bulunma yeteneğidir. Toplumun geliştirilmesi amacıyla sosyal, politik, ekonomik ve kültürel katılım yoluyla ortaya çıkar.

Bu yeterlilik şunları ifade eder:

- Anayasa, yasalar ve demokratik kurumlar, temel haklar ve topluma karşı bireysel sorumluluklar konusunda bilgi sahibi olmak.
- Kurallara uygun hareket etmek ve yasalara uyum kültürünü yaygınlaştırmak.
- Gönüllülük ve dayanışma faaliyetlerine katılmak, toplumsal kapsayıcılık ve çevre koruma girişimlerini desteklemek.
- Eleştirel düşünme ve etik sorumluluk geliştirmek, bilgiyi bağımsız ve eleştirel bir şekilde analiz etmek; yanlış bilgi ve toplumsal adaletsizlikle mücadele etmek.
- Çeşitliliğin ve karşılıklı saygının değerini kabul etmek, kültürel ve toplumsal ayrımcılıkla mücadele etmek.
- Gezegene karşı sorumlu davranışlar benimsemek, çevre koruma eylemlerini ve bilinçli tüketimi teşvik etmek.

AKTİF VATANDAŞLIK DEĞER/BECERİ/YETERLİLİĞİNİ UYGULAMANIN SONUÇLARI

- Gezegene karşı sorumlu bir davranış benimsemek, çevre koruma eylemlerini ve bilinçli tüketimi teşvik eder. Aktif vatandaşlık yetkinliği, vatandaşların hak ve görevleri ile haklarını koruma ve talep etme yolları konusunda daha fazla farkındalık yaratır.
- Bireyin hukuka, ortak iyiliğe ve medeni birliktelik kurallarına saygı göstererek topluma karşı sorumluluk duygusunu geliştirmesi ve toplumun refahına etkin bir şekilde katkıda bulunması anlamına gelir.
- Aktif bir vatandaş olmak eleştirel düşünme becerilerinizi geliştirir, toplumsal ve politik konuları etkili bir şekilde analiz etmenizi sağlar.
- Aktif vatandaşlık fikir ve düşüncelerinizi açıkça ifade etme yeteneğinizi güçlendirir, iletişim ve liderlik becerilerinizi geliştirir.
- Aynı zamanda, sizin ve başkaları için anlamlı olan amaçlara katkıda bulunmanıza olanak sağladığı için, imajınız ve kişisel tatmin duygunuz üzerinde de olumlu bir etkiye sahiptir.
- Daha proaktif, sorumlu ve kararlı olma becerisi sayesinde kişisel gelişimi ve öz güveni etkiler.

AKTİF VATANDAŞLIK DEĞER/BECERİ/YETERLİLİĞİNİ UYGULAMAMANIN SONUÇLARI

- Aktif vatandaşlık becerilerinin eksikliği, serbest bırakıldıktan sonra sosyal normlara ve sorumluluklara uyum sağlamanın zorluğu nedeniyle topluma yeniden entegrasyonu daha da zorlaştırabilir.
- Vatandaş olma sorumluluğu duygusunun ve kamu yararına ilişkin kaygının azalması durumunda, serbest bırakıldıktan sonra suça geri dönme olasılığı artmaktadır.
- Çatışma yönetimi becerilerinin zayıf olması, cezaevinde şiddet, yanlış anlama ve disiplin sorunlarının artmasına yol açabilir.
- Hem gözaltında kalma süresince hem de tahliye sonrasında olumlu sosyal ilişkiler kurma becerisinin eksikliği nedeniyle artan dışlanma duyguları ve destek ağı eksikliği ile birlikte artan izolasyon.

HAPISHANEDEYKEN MAHKUMLAR ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ

- Çatışmaları etkili bir şekilde yöneterek cezaevinde daha iyi ilişkilerin gelişmesini teşvik etmek, farklı kültürler ve diller arasındaki çatışmaları yönetme becerisini geliştirmek.
- Eğitim, mesleki eğitim ve kişisel gelişim faaliyetlerine aktif katılım yoluyla rehabilitasyon programlarına katılımın artmasına katkıda bulunur.
- Kişisel gelişimi ve olumlu düşünce yapısını destekleyen alışkanlıkları benimseyerek öz disiplini geliştirmeye yardımcı olur.
- Mahkumların hak, sorumluluk ve toplumun beklentileri konusunda bilgi edinmelerini sağlayarak onları topluma yeniden entegre olmaya hazırlar.
- Amaç ve aidiyet duygusunun gelişmesiyle zihinsel ve duygusal refahı destekler, stresi ve hayal kırıklığını azaltmaya yardımcı olur.

TAHLİYE SONRASI MAHKUMLAR ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ

- İş fırsatlarını ve işyerine entegrasyonu iyileştiren çeşitli becerilerin güçlendirilmesine yardımcı olur (takım halinde çalışma yeteneği, aidiyet duygusu oluşturma vb.)
- Destek ağlarını güçlendirerek komşular ve toplum üyeleriyle ilişkiler kurma gibi olumlu sosyal ilişkiler kurma becerisinin geliştirilmesine yardımcı olur.
- Yerel projeler veya gönüllülük yoluyla toplumsal girişimlere aktif olarak katılma isteğini artırır. Bu aynı zamanda, destek ağlarının kurulmasını teşvik ederek, serbest bırakıldıktan sonra hissedilebilecek izolasyon hissini üstesinden gelmeyi de sağlar.
- Çatışma çözme becerilerinde gelişme, anlaşmazlıkları yapıcı ve barışçıl bir şekilde ele alma.
- Daha fazla mali bağımsızlık: Bütçe yapmayı, mali durumu yönetmeyi ve sorumlu ekonomik kararlar almayı sağlar.
- Artan siyasi ve sosyal farkındalık: Politikaları, oy haklarını ve haklarını koruma fırsatlarını anlama.
- Kişisel özgüvenin ve öz saygının artması, değerli hissetme ve olumlu etki yaratabilme.

7. ELEŞTİREL DÜŞÜNME

Eleştirel düşünme, bir yargıya varmak için bir konunun nesnel analizi ve değerlendirmesidir. Açık ve mantıklı düşünme, fikirler arasındaki mantıksal bağlantıyı anlama becerisini içerir. Eleştirel düşünme, problem çözme, karar verme ve argümanları ve kanıtları değerlendirme becerisi için gereklidir.

Eleştirel düşünmenin temel unsurları şunlardır:

- Analiz: Karmaşık bilgileri, anlamını ve yapısını anlamak için daha küçük parçalara ayırma. Sunulan ana fikirleri, argümanları ve kanıtları belirlemeyi içerir.
- Değerlendirme: Argümanların ve kanıtların güvenilirliğini, uygunluğunu ve etkisini değerlendirmektir. Gerçek ile spekülasyon arasında ayırım yapmayı, önyargıları tespit etmeyi ve kaynakların güvenilirliğini belirlemeyi içerir.
- Çıkarım: Mevcut bilgi ve kanıtlara dayanarak sonuçlara varma. Bu, fikirler arasında mantıksal bağlantılar kurmayı ve sonuçları veya çıkarımları tahmin etmeyi içerir.
- Açıklama: Kişinin akıl yürütmesini ve sonuçlarını açık ve öz bir şekilde ifade etmesi. Bu, kararlar için bir gerekçe sağlamayı ve bir sonuca ulaşmak için atılan adımları gerekçelendirmeyi içerir.
- Öz düzenleme: Kişinin kendi düşünce süreçleri üzerinde düşünmesi ve kişisel önyargı ve varsayımlarının farkında olması. Bu, yeni kanıtlar ışığında fikrini değiştirmeye açık olması ve sonuçları yeniden değerlendirmeye istekli olması anlamına gelir.

- Açık fikirlilik: Yeni fikirlere, bakış açlarına ve bilgilere açık olmak. Bu, alternatif bakış açılarını dikkate almayı ve kendi inançlarına meydan okumaya istekli olmayı içerir.
- Problem Çözme: Sorunları belirlemek, analiz etmek ve çözmek için eleştirel düşünme becerilerinin uygulanması. Bu, potansiyel çözümler üretmeyi, bunların uygulanabilirliğini değerlendirmeyi ve en iyi eylem planını uygulamayı içerir.
- Merak: Bir konu hakkında daha fazla bilgi edinme ve anlama arzusu. Soru sormayı, yeni bilgiler aramayı ve bir konunun farklı yönlerini keşfetmeye motive olmayı içerir.
- Yaratıcılık: Kalıpların dışında düşünmek ve yenilikçi çözümler üretmek. Fikirleri yeni yollarla bir araya getirmeyi ve sorunlara farklı açılardan yaklaşmayı içerir.
- İletişim: Fikirleri ve argümanları başkalarına etkili bir şekilde iletmek. Aktif bir şekilde dinlemeyi, bilgileri açık bir şekilde sunmayı ve yapıcı bir diyaloga girmeyi içerir.

ELEŞTİREL DÜŞÜNME

DEĞER/BECERİ/YETERLİLİĞİNİ

UYGULAMANIN SONUÇLARI

- Eleştirel düşünme, mevcut tüm bilgileri değerlendirerek ve birden fazla bakış ağasını göz önünde bulundurarak daha iyi kararlar almanıza yardımcı olur.
- Sorunları analiz ederek etkili çözümleri daha verimli bir şekilde belirleyebilirsiniz.
- Akıl yürütmenizi ve düşünce sürecinizi açıkça ifade edebilmek, başkalarıyla iletişiminizi geliştirir, daha iyi anlayış ve iş birliği sağlar.
- Öz farkındalığı teşvik eder, daha objektif ve tarafsız sonuçlara varılmasını sağlar.
- Bilgiyi analiz etmek ve sentezlemek daha fazla yaratıcılığa yol açabilir.
- Eleştirel düşünen kişiler, kararlarının ve eylemlerinin sonuçlarını ve etkilerini derinlemesine düşündükleri için sorumluluk almaya daha yatkındırlar.
- Eleştirel düşünme becerileri, bilginin daha derinlemesine anlaşılmasına ve akılda tutulmasına katkıda bulunarak öğrenmeyi daha etkili ve anlamlı hale getirir.
- Açık ve rasyonel iletişim, empati ve açık fikirlilikle birlikte daha sağlıklı ve yapıcı kişilerarası ilişkilere yol açabilir.

ELEŞTİREL DÜŞÜNME DEĞER/BECERİ/YETERLİLİĞİNİ UYGULAMAMANIN SONUÇLARI

- Eleştirel olmayan kararlar eksik veya yanlış verilerek istenmeyen sonuçlara yol açabilir.
- Eleştirel düşünmeyen bireylerin, bilgi kaynaklarının güvenilirliğini sorgulamadıkları için sahte haberlere, propagandalara ve dolandırıcılıklara kanma olasılıkları daha yüksektir.
- Eleştirel düşünme eksikliği, sorunların temel nedenlerini belirleme ve etkili çözümler geliştirme yeteneğini engelleyebilir.
- Bireyler yalnızca önceden var olan inançlarını doğrulayan bilgilere göre hareket edebilir ve bu da dar ve çarpık bir bakış açısına yol açabilir.
- Kötü gerekçelendirilmiş tartışmalar ve net ifade eksikliği yanlış anlamalara ve çatışmalara yol açabilir.

HAPISHANEDEYKEN MAHKUMLAR ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ

- Eleştirel düşünme, öz değerlendirme ve kişisel gelişimi teşvik eder. Mahkumların eylemlerinin sonuçlarını anlama ve yaptıklarının sorumluluğunu alma olasılıkları daha yüksek olacaktır.
- Eleştirel düşünme, bireylerin durumları daha objektif bir şekilde değerlendirmesine ve uzun vadeli sonuçları göz önünde bulundurmasına yardımcı olur. Daha iyi kararlar almalarına ve cezaevindeyken hayatları üzerinde kontrol sahibi olmalarına yardım eder.
- Eleştirel düşünme becerisini geliştiren mahkûmlar, cezaevindeki eğitim programlarında, mesleki eğitimlerde ve diğer rehabilitasyon faaliyetlerinde daha iyi performans göstereceklerdir.
- Eleştirel düşünme, aile, akranlar ve yetkililerle ilişkileri geliştirebilir. Akranlarını olumlu yönde etkileyerek daha destekleyici bir cezaevi ortamına katkıda bulunabilir.
- Eleştirel düşünme, çatışmaların azaltılmasına ve mahkumlar ile personel arasında barışçıl etkileşimlerin teşvik edilmesine yardımcı olabilir.

TAHLİYE SONRASI MAHKUMLAR ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ

- Tekrar Suç İşleme Oranının Azalması: Eski mahkumların daha iyi kararlar almasına ve riskli davranışlardan kaçınmasına yardımcı olur ve tekrar suç işleme ve cezaevine geri dönme olasılığını azaltır.
- Topluma Yeniden Entegrasyonun Geliştirilmesi: Eleştirel düşünme becerileri, eski hükümlülerin iş bulma, ilişkilerini yeniden kurma ve toplumsal normlara uyum sağlama gibi zorluklarla başa çıkmalarına yardımcı olabilir ve yeniden entegrasyonu daha kolay hale getirebilir.
- Gelişmiş İstihdam Olanakları: Eleştirel düşünme becerisine sahip eski hükümlüler, sorunları çözme, yeni durumlara uyum sağlama ve etkili iletişim kurma konusunda daha donanımlıdır ve bu da onları daha istihdam edilebilir hale getirir.
- Daha İyi Karar Verme ve Özgüven: Serbest bırakıldıktan sonra bireyler, barınma, ilişkilerini yeniden kurma ve mali durumlarını yönetme gibi birçok zorlukla karşı karşıya kalırlar. Eleştirel düşünme, seçenekleri değerlendirmelerini, sonuçları tartmalarını, bilinçli seçimler yapmalarını, geleceklerini şekillendirmelerini ve engellerin üstesinden gelmelerini sağlar.
- Topluma Olumlu Katkı: Eleştirel düşünme becerisine sahip bireylerin gönüllülük, mentorluk veya toplumsal programlara katılım gibi yapıcı faaliyetlerde bulunma ve topluma olumlu katkıda bulunma olasılıkları daha yüksektir.
- Olumsuz Etkilere Karşı Dayanıklılık: Bireylerin akran baskısına direnmelerine ve suç teşkil eden etkilerden uzak durmalarına yardımcı olur. Bunu yaparak suç ve hapis döngüsünü kırabilirler.

8. TEKNOLOJİ OKURYAZARLIĞI

Teknolojiyi etkili ve sorumlu bir şekilde kullanma, anlama, değerlendirme ve onunla etkileşim kurma becerisini ifade eder. Sadece cihaz ve yazılımları çalıştırmak için gereken teknik becerileri değil, aynı zamanda dijital dünyada yol almak için gereken eleştirel düşünme ve etik farkındalığı da içerir. Bireylerin bilgiye erişmesini, sorunları çözmesini, iletişim kurmasını ve hızla gelişen dijital dünyada yer almasını sağladığı için günümüzün teknoloji odaklı toplumunda olmazsa olmazdır.

- Bireylerin kişisel, eğitimsel ve profesyonel bağlamlarda teknolojiyi bilinçli, sorumlu ve etkili bir şekilde kullanmalarını sağlar.

Teknoloji okuryazarlığı, temel bilgisayar becerilerinin ötesine geçer. Şunları ifade eder:

- Teknik yeterlilik: Donanım, yazılım ve dijital araçları kullanma yeteneği.

- Siber Güvenlik Farkındalığı: Kişisel ve hassas bilgilerin çevrimiçi ortamda korunmasının önemini anlamak. Yaygın siber tehditleri (kimlik avı, kötü amaçlı yazılım, bilgisayar korsanlığı vb.) tanımak.

- Eleştirel düşünme: Teknolojinin güvenilirliğini, uygunluğunu ve etkisini değerlendirme kapasitesi.
- Etik farkındalık: Teknolojinin kullanımının etik, sosyal ve yasal etkilerini anlamak.
- Uyum sağlama ve yaşam boyu öğrenme: Yeni teknolojiler ortaya çıktıkça öğrenme ve uyum sağlama yeteneği.
- Dijital Vatandaşlık: Dijital dünyadaki sorumlulukları anlamak ve olumlu ve saygılı çevrimiçi etkileşimleri teşvik etmek.

TEKNOLOJİ OKURYAZARLIĞI DEĞER/BECERİ/YETERLİLİĞİNİ UYGULAMANIN SONUÇLARI

Teknoloji okuryazarlığının uygulanması, bireylerin dijital dünyada başarılı olmalarını sağlayarak güçlenmeyi, verimliliği, yenilikçiliği ve teknolojinin sorumlu kullanımını sağlar.

Teknoloji okuryazarlığının uygulanmasının sonuçları:

- Gelişmiş Üretkenlik ve Verimlilik: Bireyler, görevleri kolaylaştırmak, süreçleri otomatikleştirmek ve zamandan tasarruf etmek için dijital araçları kullanabilirler.
- Bilgiye Erişimin Geliştirilmesi: Teknoloji okuryazarı bireyler, güvenilir kaynaklardan gelen bilgileri etkili bir şekilde arayabilir, değerlendirebilir ve kullanabilir. Bu da daha iyi karar alma ve problem çözme becerilerine yol açar.
- Daha İyi İletişim ve İşbirliği: Teknoloji okuryazarlığı, dijital iletişim araçlarının (e-posta, görüntülü konferans, mesajlaşma uygulamaları) etkili bir şekilde kullanılmasını sağlar.
- Yeni Fırsatlar: Teknoloji okuryazarlığı, eğitim, kariyer ve girişimcilik fırsatlarına kapı açar. Bireylerin dijital ekonomiye katılmalarına ve çevrimiçi öğrenme kaynaklarına erişmelerine olanak tanır.

- Eleştirel Düşünme ve Bilinçli Karar Verme: Teknoloji okuryazarı bireyler, çevrimiçi bilgilerin güvenilirliğini değerlendirebilir ve yanlış bilgilendirmeden kaçınabilirler.
- Siber Güvenlik ve Gizlilik Koruması: Siber güvenliği anlamak, bireylerin kişisel verilerini korumalarına ve kimlik avı, bilgisayar korsanlığı ve kimlik hırsızlığı gibi çevrimiçi tehditlerden kaçınmalarına yardımcı olur.
- Etik ve Sorumlu Kullanım: Teknoloji konusunda bilgili bireyler, çevrimiçi eylemlerinin, fikri mülkiyete saygı gösterme ve siber zorbalıktan kaçınma gibi etik sonuçlarını anlarlar.
- Uyum Sağlama ve Yaşam Boyu Öğrenme: Teknoloji konusunda bilgili bireyler, ortaya çıkan yeni araçlara ve teknolojilere uyum sağlama konusunda daha donanımlıdır.
- Yenilik ve Yaratıcılık: Teknoloji okuryazarlığı, bireylerin içerik oluşturma, problem çözme ve inovasyon için dijital araçları kullanmalarını sağlayarak yaratıcılığı teşvik eder. Deney yapmayı ve yeni fikirlerin geliştirilmesini teşvik eder.
- Dijital Katılım: Dijital kaynaklara ve fırsatlara eşit erişimi teşvik ederek dijital uçurumu azaltır. Ötekileştirilmiş grupların dijital dünyaya katılımını sağlar.

TEKNOLOJİ OKURYAZARLIĞI DEĞER/BECERİ/YETERLİLİĞİNİ UYGULAMAMANIN SONUÇLARI

Teknoloji okuryazarlığının uygulanmaması, fırsatların kaçırılmasına, risklere karşı savunmasızlığa, verimsizliğe ve teknolojinin faydalarından mahrum kalmaya neden olur.

Teknoloji Okuryazarlığının Uygulanmamasının Sonuçları:

- Bilgiye ve Fırsatlara Sınırlı Erişim: Teknoloji okuryazarlığı olmadan, bireyler bilgiyi etkili bir şekilde bulmakta, değerlendirmekte ve kullanmakta zorlanabilirler. Çevrimiçi olarak sunulan eğitim, kariyer ve sosyal fırsatları kaçırmaya sebep olabilirler.
- Verimsizlik: Teknoloji okuryazarlığının eksikliği, araç ve kaynakların verimsiz kullanımına yol açarak zaman ve emek israfına neden olabilir.
- Siber Tehditlere Karşı Savunmasızlık: Teknoloji okuryazarlığı olmayan bireyler, çevrimiçi dolandırıcılıklara, kimlik avı saldırılarına, kötü amaçlı yazılımlara ve kimlik hırsızlığına karşı daha savunmasızdır. Kişisel bilgilerini nasıl koruyacaklarını veya cihazlarını nasıl güvence altına alacaklarını bilemeyebilirler.

- Yanlış Bilgi ve Yanlış Karar Verme: Çevrimiçi bilgileri eleştirel bir şekilde değerlendirme becerisi olmadan, bireyler yanlış bilgilere, sahte haberlere veya taraflı içeriklere maruz kalabilir.

- Sosyal ve Mesleki İzolasyon: Dijital bir dünyada, teknoloji okuryazarlığının eksikliği sosyal ağlardan, mesleki topluluklardan ve küresel sohbetlerden izolasyona yol açabilir. Bireyler, dijital alanlarda etkili bir şekilde iletişim kurmakta veya iş birliği yapmakta zorluk çekebilirler.

- Etik ve Yasal Riskler: Dijital etik konusunda bilgisizlik, intihal, telif hakkı ihlali veya siber zorbalık gibi kasıtsız ihlallere yol açabilir.

- Değişime Direnç: Teknoloji okuryazarlığı olmadan, bireyler yeni teknolojileri benimsemeye karşı direnç gösterebilir ve bu da kişisel ve profesyonel gelişimlerini engelleyebilir. Bu durum, durgunluğa ve teknoloji odaklı bir dünyada rekabet edememeye yol açabilir.

- Ekonomik Dezavantaj: Teknoloji okuryazarlığının eksikliği, iş olanaklarını ve kazanç potansiyelini sınırlandırabilir; çünkü artık birçok rol dijital beceriler gerektiriyor. Ayrıca, uzaktan esnek çalışma sistemine veya çevrimiçi girişimciliğe katılımı da engelleyebilir.

- Dijital Dışlanma: Teknoloji okuryazarlığı olmayan bireyler, çevrimiçi bankacılık, sağlık hizmetleri veya kamu hizmetleri gibi temel hizmetlerden yararlanamayabilir.

HAPISHANEDEYKEN MAHKUMLAR ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ

Cezaevlerinde teknoloji okuryazarlığının etkisi oldukça sınırlıdır çünkü buralar düşük teknoloji ortamlardır ve internete erişim neredeyse yoktur.

Ancak, tutukluların tahliye sonrası yeniden topluma kazandırılmaları için bu konuda eğitim almaları bir gerekliliktir.

Eğer cezaevinde teknolojik imkânlar varsa, bunun mahkum üzerinde büyük etkisi olabilir:

- Eğitim Fırsatlarına Erişim: Teknoloji, mahkumların hapisteyken bile çevrimiçi kurslara, mesleki eğitimlere ve eğitim programlarına erişmesini sağlar.
- Toplum giderek daha fazla dijitalleştikçe, teknolojik okuryazarlık, mahkumların teknolojiye ayak uydurmasını ve hapisanedeki günlük aktivitelere tam olarak katılabilmelerini sağlar.

TAHLİYE SONRASI MAHKUMLAR ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ

Teknolojik okuryazarlık, mahkumlara temel beceriler kazandırarak, ruh sağlıklarını iyileştirerek ve onları hapis sonrası hayata hazırlayarak hayatlarını dönüştürme potansiyeline sahiptir.

- İstihdam için Beceri Geliştirme: Serbest bırakıldıktan sonra istihdam edilebilirliği artırır, işsizlik ve tekrar suç işleme olasılığını azaltır.
- Artan Dijital Vatandaşlık ve Sorumluluk: Siber suç riskini azaltır ve serbest bırakıldıktan sonra etik dijital davranışı teşvik eder.
- Tekrar Suç İşleme Oranının Azaltılması: Teknolojik okuryazarlık, hükümlülere beceri, eğitim ve destek sağlayarak suç davranışının temel nedenlerini e Tekrar suç işleme olasılığını azaltır.

SONUÇ

Kanatlandırın Hikayeler projesi, hikaye anlatıcılığının ceza infaz kurumlarında ne kadar derin bir etkiye sahip olabileceğini göstermektedir. Hikaye temelli bir yaklaşım sunarak, mahkumların kendilerini tanımalarına, hayat mücadeleleri üzerine düşünmelerine ve gelişimlerini ve topluma yeniden entegrasyonlarını desteklemek için değerler ve yetkinlikler üzerinde çalışmalarına olanak sağladı. Bu çalışma sırasında katılımcılar, dayanıklılık, ekip çalışması ve eleştirel düşünme gibi unsurları geliştirirken, aynı zamanda değişimin mümkün olduğunu ve daha iyi bir hayat sürmenin yeni yolları olduğunu görmeyi başardılar. Bu hikayeler, sadece yansımalar olarak düşünülmemelidir; dönüşüm, umut ve değişim olarak görülmelidir.

Co-funded by
the European Union

Ücretsiz Lisans

Kanatlandırılan Hikayeler isimli, 2024-1-ES01-KA220-ADU-000255317 referans numaralı Erasmus+ projesi kapsamında ortaya çıkartılan ürün, Avrupa Komisyonu'nun desteğiyle geliştirilmiş olup yalnızca yazarın görüşlerini yansıtmaktadır. Avrupa Komisyonu, belgelerin içeriğinden sorumlu değildir.

Yayın Creative Commons Lisansı (CC BY-NC SA) na sahiptir.

Bu lisans, eseri yalnızca ticari olmayan amaçlarla dağıtmanıza, yeniden düzenlemenize, geliştirmenize ve üzerinde çalışma yapmanıza olanak tanır. Eseri ve bu eserden alıntıları kullanırken;

1. Kaynak belirtilmeli, lisansa bağlantı verilmeli ve olası değişiklikler belirtilmelidir. Telif hakları, belgelerin yazarlarına aittir.
2. Eser ticari amaçla kullanılamaz.
3. Eseri yeniden düzenler, dönüştürür veya geliştirseniz, eserin orijinaliyle aynı lisans altında yayınlanmalıdır.

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. Ancak, ifade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Avrupa Birliği veya EACEA bunlardan sorumlu tutulamaz.